

Parki narodowe

Parki narodowe tworzy się na obszarach wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworców i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.

Najważniejszym celem działania parku jest ochrona przyrody. Na jego obszarze ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste, charakterystyczne dla każdego regionu walory krajobrazowe.

Aktualnie w Polsce istnieją 23 parki narodowe, które zajmują powierzchnię 317 386 ha, co stanowi ok. 1 % powierzchni kraju. Najmniejszy jest Ojcowski Park Narodowy - 2146 ha, zaś największy Biebrzański Park Narodowy - 59 223 ha.

9 polskich parków narodowych zostało uznanych za Światowe Rezerваты Biosfery (Babiogórski Park Narodowy, Białowieski Park Narodowy, Bieszczadzki Park Narodowy, Kampinoski Park Narodowy, Karkonoski Park Narodowy, Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Poleski Park Narodowy, Słowiński Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy), zaś siedem należy do Konwencji Ramsarskiej, chroniącej obszary wodno-błotne ważne dla ptaków (Biebrzański Park Narodowy, Narwiański Park Narodowy, Karkonoski Park Narodowy, Poleski Park Narodowy, Park Narodowy "Ujście Warty", Słowiński Park Narodowy, Wigierski Park Narodowy).

Parki narodowe w Polsce mają charakter leśny, gdyż niemal 62% ich powierzchni zajmują lasy. Wyjątek stanowi Park Narodowy „Ujście Warty”, gdzie lasy stanowią 1% powierzchni Parku i Narwiański Park Narodowy, z lesistością 3%. W pozostałych parkach udział lasów w powierzchni parku waha się i wynosi od 26% w Biebrzańskim Parku Narodowym do 96 % w Roztoczańskim i Magurskim Parku Narodowym.

Ochroną ścisłą, wykluczającą jakąkolwiek ingerencję człowieka, objęto 21% ogólnej powierzchni parków, zaś ochroną częściową, umożliwiającą prowadzenie zabiegów ochronnych w celu zachowania bądź przywrócenia właściwego stanu zasobów przyrodniczych - 60% ogólnej powierzchni parków. Pozostałe 19% stanowią tereny zajęte przez infrastrukturę parku, tereny rolne oraz obszary własności prywatnej, objęte ochroną krajobrazową.

W parkach narodowych wyróżniono 317 zespołów roślinnych, w tym 76 zespołów leśnych i zaroślowych oraz 241 nieleśnych, na ogólną liczbę 410 zespołów roślinnych znanych w kraju. Wśród nich znajduje się 20 zespołów endemicznych (lokalnych), około 180 gatunków roślin objętych ochroną gatunkową. Można też tu spotkać przedstawicieli wszystkich występujących w Polsce gatunków ssaków, około 250 gatunków ptaków i kilkanaście tysięcy gatunków owadów, jak również przedstawicieli gadów, płazów i ryb.

Dla turystów udostępniono 149 ścieżek dydaktycznych oraz 3630 km szlaków turystycznych. Ponadto niemal we wszystkich parkach narodowych działają muzea lub ośrodki dydaktyczno-informacyjne. Parki prowadzą także własną działalność wydawniczą. Liczba gości odwiedzających polskie parki narodowe wynosi ok. 11 milionów rocznie.